

Oponentský posudek k diplomové práci Bc. Viktorie Račkové *Tvorba a validace dotazníku herních typologií*

Kolegyně Račková předkládá k obhajobě pečlivě s důrazem na detail zpracovanou empirickou práci, která přispívá poznání v oblasti psychologie herního chování a psychodiagnostiky. Téma a zacílení provedeného výzkumu je zvoleno s citem pro potřebnosti rozšířit poznání na poli typologií herního chování, resp, typologií hráčů videoher. Autorka nabízí k posouzení výsledky originální, výrazně psychometricky zaměřené studie, v jejímž průběhu se pokusila sestavit a s oporou nástrojů psychometricky orientovaného výzkumu prověřit návrh dotazníku typologií hráčů videoher.

Práce je formálně rozdělena do dvou oddílů- Teoretické a Empirické části. Teoretickou část tvoří čtyři podkapitoly, ve kterých autorka představuje čtenáři širší rámec porozumění světu videoher a jedinců, kteří se v tomto světě pohybují: definuje videohry, podává přehled odborné literatury s poznatky o vlivu videoher na chování, wellbeing, a kognitivní funkce. V závěru teoretické části pak představuje stávající stav rozpracovanosti psychologických typologií hráčů či herního chování. Domnívám se, že právě tato kapitola je s ohledem na zaměření provedené empirické studie nejdůležitější a nosná- autorka zde představuje stávající typologie a nástroje, které slouží v praxi jejich identifikaci. Trochu nadbytečná se mi zdá kap. 1.4.4., která by možná byla lépe uchopena jako součást úvodu k 1.4. a pomohla by třeba lépe argumentovat i výběr typologií prezentovaných v textu ve větším detailu. Ve shrnutí teoretické části se navíc objevuje zmínka o typologickém modelu, který nebyl dříve v textu popsán (Hexad z roku 2023). Naopak ve shrnutí postrádám zdůraznění těch poznatků přehledové části, o které autorka opírá proces konstrukce vlastního nástroje prověřovaného v rámci výzkumu.

Empirická část je zpracovaná pečlivě a autorka čtenáře postupně v průběhu na sebe navazujících kapitol 2.1. – 2.5. provází čtenáře všemi provedenými postupy- ať už deskriptivními nebo analytickými. Jednotlivé fáze realizace výzkumu jsou vlastně jednotlivými kroky (obsahu i formy zpracování pilotáž, úprava a finalizace) v realizaci studie tvorby a validizace psychometricky konstruovaného dotazníku. Domnívám se, že pro čtenáře neznalého kontextu a postupů při tvorbě psychometrických testů je nicméně forma prezentace empirické části opravdu náročná a může komplikovat porozumění obsahu i kvalitě provedených výzkumných kroků. Textu by určitě prospěl důslednější respekt k obvyklé struktuře metodologické části (popis designu a harmonogramu výzkumu- popis vzorku- popis užitých nástrojů pro realizaci výzkumu- popis procedur pro zpracování výzkumných dat). Jakkoliv může například čtenáři postupně být v procesu čtení textu srozumitelné, že výzkumný vzorek se v průběhu výzkumu měnil a jednotlivé procedury na sebe navazovaly- z hlediska porozumění obsahu textu, a perspektivy zohledňující čtenáře, by zkrátka bylo vhodnější nejprve čtenáři dobře popsat, co bude v rámci realizace výzkumu provedeno a jak a následně tím provázet. Podobně by textu také prospělo promyšlenější označování kapitol (v obsahu je např. kap. Vzorek je v textu dvakrát, ale má pokaždé jiný obsah, kapitoly nesou název statistických metod, místo aby akcentovaly podstatu provedených analytických kroků apod.). Celé empirické části pak chybí přehledné shrnutí výsledků provedeného výzkumu a zřetelné oddělení prezentace výsledků výzkumu od další kapitoly - Diskuse. V Diskusi nabízí autorka bohatý text (5 stran) ale i zde chybí ohled na čtenáře. Celé kapitola diskuse je po cca třech stranách najednou členěna na podkapitoly, jako by první odstavce diskuse byly uvedením do podkapitol. Text, který podkapitoly předchází, je především shrnutím procesu provedení výzkumu a relevantní témata pro diskusi působí epizodicky (diskuse určitých položek a vybraných psychometrických vlastností dotazníku) ale neobrací se k podstatě věci: že zkonstruovaný dotazník měl především umožnit popsat povahu určitého konstruktů - jakkoliv ne jasně v práci formulovaného. Jde o typy hráčů z hlediska motivace pro hru a zpracování herního kontextu?. Navíc, dochází k souběhu obsahu později prezentovaného v Závěru.

Celkově práci kolegyně Račkové hodnotím jako velmi hezky zpracovanou s bohatým obsahem a postavenou na pečlivě a metodologicky důsledně zpracovaném výzkumu. Kritické připomínky jsem formulovala především k formě uspořádání textu a nedostatečném využití postupů nebo nástrojů zohledňujících čtenáře a logiku prezentace psychometricky orientovaného výzkumu.

K obhajobě navrhuji hodnocení na pomezí známek velmi dobře- výborně a prosím autorku, aby si připravila kritické zhodnocení původního teoretického modelu Bartleho – viz str. 31 a 32 v textu práce - a to na podkladě výsledků provedeného výzkumu.

V Praze dne 12.9.2024

doc.PhDr. Gabriela Málková, Ph.D.